

Martin Tichý přesvědčil posluchače, že Almanach na rok 1914 nebyl neúspěšný

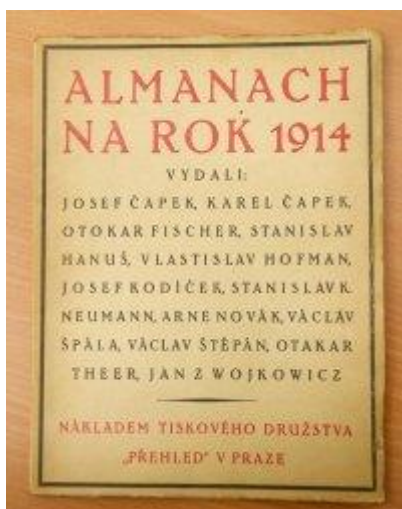
OPAVA - Opavská pobočka Literárněvědné společnosti AV ČR působící při Ústavu bohemistiky a knihovnictví (ÚBK) Filozoficko-přírodovědecké fakulty (FPF) Slezské univerzity v Opavě připravila 29. října první ze svých přednášek v tomto semestru. „Almanach na rok 1914 byl v převážné míře považován za neúspěšný. Pokusím se vás přesvědčit o opaku,“ tak zahájil své setkání se studenty a kolegy z ústavu Mgr. Martin Tichý, Ph.D., literární historik a pedagog ÚBK. Jak jeho slova avizují, tématem podvečera byl Almanach na rok 1914 a přednáška dostala podtitul „sto let poté“.

Martin Tichý během výkladu posluchačům ukázal, jak se dá na tento literární soubor dívat jinak. V zásadě pracoval s dosud známými názory na literární tvorbu a autory s almanachem spojené. Almanachu byla vytýkána jakási nespojitost, nesourodost, a to jak generační, tak umělecká. Martin Tichý na základě analýzy tehdejší dobové situace zdůvodnil, proč vlastně Almanach na rok 1914 vznikl (např. zklamání z Uměleckého měsíčníku), vysvětlil spojení autorů až protikladných individualit v jedné publikaci a také poukázal na to, kdo vlastně za zrodem Almanachu stojí. Ač bylo nepsaným pravidlem své doby, že se almanachem o umělecké slovo hlásili mladí noví umělci, v případě Almanachu na rok 1914 to neplatilo, nebo lépe řečeno, ne zcela. Své texty v něm otiskli vesměs básníci, prozaici i literární teoretici, kteří už měli za sebou určitou

část svého díla, ale tímto krokem se přihlásili k novým literárním formám a uměleckým směrům. Například volnému verši.

Ani samotná cesta almanachu od prvotního záměru k realizaci nebyla jednoduchá. Trvala řadu měsíců – první myšlenku vyslovil v dopise Otokaru Šimkovi básník Otakar Theer v září 1912 a neobešla se bez problémů. Jak bylo řečeno, tvůrci řešili vztahové i generační záležitosti, v závěru pak i odmítnutí vydavatele, který odmítl akceptovat výtvarné pojetí publikace. Nakonec se ale vše podařilo a na počátku října 1913 almanach vyšel nákladem Tiskového družstva Přehled v Praze. Obsahoval 15 básní, tři eseje, tři drobné prózy a uměleckou textovou část doplňoval kalendář a čtyři kubistické grafiky Václava Špály.

Dále se posluchači dozvěděli, jaké kritické ohlasy po vydání almanach vyvolal. „Jak Otakar Theer, tak Karel Čapek měli od kritického přijetí Almanachu velká očekávání, která směřovala k narušení dosavadních literárních struktur či norem. V jednom tato očekávání naplněna byla: v tom, že ohlas byl široký, vyšlo na dvě desítky recenzí, zpráv či polemik,“ zdůraznil Martin Tichý. Dodal ale, že tyto ohlasy byly nejednotné, vesměs velmi kritické a útočné, což vyvolalo mezi autory almanachu nespokojenost.

Přednáška byla zakončena myšlenkou, že i když bylo negativních ohlasů dostatek a dodnes se hovoří o Almanachu na rok 1914 jako o nejednotném organismu, zaručilo mu to dostatek pozornosti, aby se autoři stali známějšími. Často se stává, že dílo, které nevyvolalo dostatečné povšimnutí, zapadne i se jménem autora. To v případě tohoto kolektivního díla neplatí. Alespoň o tom Martin Tichý své posluchače úspěšně přesvědčil.